

Dosar nr. 3r-229/23
2-22105882-01-3r-21082023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca)

DECIZIE

06 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul depus de către reprezentantul Societății pe Acțiuni „Incomaș”,
Serghei Suman,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea Societății pe Acțiuni „Incomaș”
împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea parțială a actului
administrativ,

împotriva încheierii din 24 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
declarat inadmisibil apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Incomaș”, pe motiv
că motivarea apelului nu a fost depusă în termen,

c o n s t a t ă :

La 21 iulie 2022, SA „Incomaș”, s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în
contencios administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat, prin care a solicitat
anularea deciziei nr. 754/127 din 23 iunie 2022, emisă de Serviciul Fiscal de Stat și
modificarea în partea decisivă a deciziei nr. 769/1345 din 29 aprilie 2022, emisă de
către Serviciul Fiscal de Stat, și anume a cap. I, prin micșorarea pierderilor fiscale
pentru perioada fiscală A/2021 cu 185 770 de lei; modificarea cap. II, liniuța 1-a prin
micșorarea cu 41 605 lei a sumei TVA calculate suplimentar, inclusiv pentru perioadele
fiscale L/08/2018 cu 3000 de lei, L/05/2019 cu 2000 de lei, L/09/2019 cu 4000 de lei,
L/04/2021 cu 18 333 de lei, L/08/2021 cu 7 667 de lei, L/09/2021 cu 6343 de lei și
L/11/2021 cu 262 de lei; anularea cap. II, liniuța a 2-a, privind încasarea la buget a
impozitului pe bunurile imobiliare diminuat în sumă de 375 452 de lei; modificarea
cap. II, liniuța a 3-a, prin micșorarea cu 3 915 lei a sumei primelor de asigurare
obligatorie de asistență medicală calculate suplimentar; modificarea cap. III, liniuța 1-
a, prin micșorarea sumei majorării de întârziere (penalitate) calculată suplimentar
pentru neachitarea în termen a TVA cu 2 556 de lei; anularea cap. III, liniuța a 2-a,

privind încasarea la buget a sumei majorării de întârziere calculată suplimentar (penalitate) pentru neachitarea în termen a impozitului pe bunurile imobiliare în mărime de 73 123 de lei; modificarea cap. IV, liniuța 1-a, prin micșorarea sumei majorării de întârziere (penalitate) calculată suplimentar pentru neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală cu 1 575 de lei (2176-601); anularea cap. V, liniuța 1, 2, și 3 privind aplicarea amenzii pentru diminuarea TVA aferentă bugetului în sumă de 7 641 de lei, privind aplicarea amenzii pentru diminuarea impozitului pe bunurile imobiliare prin nerespectarea modului de întocmire a calculului impozitului pe bunurile imobiliare în sumă de 75 090 de lei și privind aplicarea amenzii pentru încălcarea modului de întocmire, prezentare a dărilor de seamă fiscale în sumă de 4 000 de lei.

Prin hotărârea din 17 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de SA „Incomaș” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea parțială a actului administrativ.

Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, la 16 martie 2023, SA „Incomaș” a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 24 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul înaintat de SA „Incomaș”, împotriva hotărârii din 17 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 04 august 2023, reprezentantul SA „Incomaș”, Serghei Suman a depus recurs împotriva încheierii din 24 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a încheierii contestate, cu pronunțarea unei noi încheieri, de a recunoaște apelul SA „Incomaș” ca admisibil.

În motivarea recursului a indicat că, nu sunt de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece instanța a interpretat eronat legea aplicabilă.

Recurenta a menționat că administratorul SA „Incomaș”, Iuri Ciuvalschi, a demisionat la 11 aprilie 2023, fiind numit un nou administrator Tamara Casian, care a fost înregistrată la Agenția Servicii Publice la 24 mai 2023. Deoarece nu i s-au transmis toate documentele referitor la acest litigiu, nu a fost posibilă depunerea unui apel motivat în termenul prevăzut de lege cu anexarea tuturor înscrisurilor necesare.

Specifică recurenta că odată cu depunerea cererii de apel motivate au depus și cererea privind repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

În conformitate cu art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 24 iulie 2023, fiind notificată recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 26 iulie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d.127-129).

Astfel, recursul SA „Incomaș”, reprezentată de Serghei Suman, a fost declarat în termenul stabilit de lege, la 04 august 2023.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului pentru notificare la 21 august 2023 (f.d. 146).

La 04 septembrie 2023, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, Ion Dormencu, a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului, or este constatată temeinicia și legalitatea soluției de inadmisibilitate a instanței de apel. A menționat că deși recurentul face trimitere la prevederi cu privire la mecanismul legal de repunere în termen, o cerință expresă privind solicitarea repunerii în termenul de prezentare a motivației apelului lipsește, inclusiv și în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de SA „Incomaș”, reprezentată de Serghei Suman, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 17 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de SA „Incomaș” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea parțială a actului administrativ (f.d. 100, 111-117).

La 16 martie 2023, administratorul autorizat al SA „Incomaș”, Iuri Ciuvalschi, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, specificând că motivele de fapt și de drept vor fi expuse într-o cerere de apel motivată după recepționarea hotărârii integrale (f.d. 104-105, 109).

Tot din actele cauzei rezultă că hotărârea motivată din 17 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată participaților la proces, inclusiv și administratorului autorizat al SA „Incomaș”, Iuri Ciuvalschi, prin intermediul poștei electronice la 30 mai 2023 (f.d. 118). Tot la acea dată administratorul autorizat al SA „Incomaș”, Iuri Ciuvalschi, a informat prin intermediul poștei electronice că, la 04 aprilie 2023 dânsul a depus cerere de demisie, care a fost admisă de instanța de insolvabilitate prin încheierea din 11 aprilie 2023, fiind numită în funcția de administrator al insolvabilității SA „Incomaș”, Tamara Casian (f.d. 119).

La 30 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, hotărârea motivată din 17 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificată administratorului insolvabilității a SA „Incomaș”, Tamara Casian, la adresa de e-mail tcasian@bk.ru (f.d. 120).

Prin încheierea din 24 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de SA „Incomaș”, împotriva hotărârii din 17 februarie 2023 a

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ (f.d. 124-126).

Pentru a dispune astfel, instanța de apel a concluzionat că, la data de 30 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, administratorului insolvenței SA „Incomaș” Tamara Casian, i-a fost expediată hotărârea motivată din 17 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani. Astfel, deși SA „Incomaș” a depus în termen cererea de apel nemotivată, ultima a omis termenul de depunere a apelului motivat, acesta nefiind depus nici la data emiterii încheierii, 24 iulie 2023, deși legiuitorul a determinat cert, dreptul de înaintare a apelului motivat este limitat la un anumit interval, 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate. Prin urmare, instanța de apel a declarat inadmisibil apelul înaintat de SA „Incomaș”, din motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 24 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în partea declarării ca fiind inadmisibil apelul depus de către SA „Incomaș”, din motiv că motivarea apelului nu a fost depus în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 232 din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Potrivit art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

În conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 97 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice.

Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

În condițiile prezentului caz este relevant că, hotărârea motivată din 17 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificată participanților la proces prin intermediul poștei electronice la 30 mai 2023 (f.d.118, 119, 120).

Respectiv, de la data de 31 mai 2023, a început a curge termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ și a expirat la 29 iunie 2023.

Corelând prevederile normative și legale sus-menționate cu circumstanțele faptice constatate, completul de judecată notează că apelanta SA „Incomaș” urma să depună motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău până în data de 29 iunie 2023, inclusiv.

Însă, administratorul insolvenței SA „Incomaș” Tamara Casian, fiindu-i notificată motivarea hotărârii din 17 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și în pofida obligațiilor sale procesuale, a omis să depună motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Având în vedere cele menționate supra, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că SA „Incomaș”, prin lege era obligată să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, însă contrar acesteia apelanta nu a prezentat motivarea apelului, nefiind confirmată temeinicia unei asemenea întârzieri prin careva probe.

Reprezentantul recurente SA „Incomaș” Serghei Suman, prin recursul înaintat a invocat că administratorul anterior al SA „Incomaș”, Iuri Ciuvalschi a demisionat la 11 aprilie 2023, fiind numit un nou administrator Tamara Casian, care a fost înregistrată la Agenția Servicii Publice la 24 mai 2023 și deoarece nu i s-au transmis toate documentele referitor la acest litigiu, nu a fost posibilă depunerea unui apel motivat în termenul prevăzut de lege cu anexarea tuturor înscrisurilor.

Instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul recurente, or, hotărârea motivată din 17 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost expediată în adresa administratorului insolvenței SA „Incomaș” Tamara Casian la 30 mai 2023, aceasta fiind înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice, drept administrator al procesului de insolvență al SA „Incomaș” la 24 mai 2023 (f.d. 143).

La acest capitol, se va remarca că administratorul insolvenței SA „Incomaș” Tamara Casian, din data notificării hotărârii motivate a primei instanțe, 30 mai 2023 și până la 29 iunie 2023, ziua în care a expirat termenul legal pentru prezentarea motivării apelului, a avut termen real și suficient pentru a întreprinde toate măsurile necesare întru apărarea drepturilor și intereselor legitime, prin îndeplinirea obligațiilor procedurale prevăzute de lege, fapt însă ignorat de aceasta.

Completul de judecată reține că, deși recurenta a respectat termenul instituit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, totuși a ignorat termenul de declarare a apelului motivat stipulat expres în art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fiind un termen de decădere. Respectarea termenului de prezentare a apelului motivat este o obligație a apelantului, drept urmare, îndeplinirea vicioasă a actului procesual poate fi echivalat cu lipsa interesului SA „Incomaș”, față de soarta prezentei cauze. Or, prin prisma obligațiilor sale procesuale, apelantul trebuia să manifeste diligență și un comportament de bună-credință.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că SA „Incomaș”, nu a prezentat motivarea

apelului în termenul stabilit de lege, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, și anume declararea apelului inadmisibil.

Dat fiind faptul că SA „Incomaș”, nu a depus motivarea apelului în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, instanța de recurs apreciază că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 CEDO, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Conform materialelor cauzei, la 03 august 2023 SA „Incomaș”, reprezentată de Serghei Suman a înregistrat la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani apelul motivat împotriva hotărârii din 17 februarie 2023 la care este anexată și cererea de repunere în termen de declarare a apelului motivat (f.d. 131-137), însă instanța de recurs nu se va expune asupra acestor înscrisuri, or Completul judiciar verifică legalitatea încheierii din 24 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Societatea pe Acțiuni „Incomaș”, reprezentată de Serghei Suman.

Se menține încheierea din 24 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc